

09.04.2024

Asia/9

§ 36

Oikaisuvaatimus liikenneliikelaitoksen toimitusjohtajan vahingonkorvauspäätöksestä 23.11.2023, 50 § (liukastuminen)

HEL 2023-001220 T 03 01 00

Päätös

Johtokunta hyväksyi hakijan toimitusjohtajan päätöksestä 23.11.2023, 50 §, tekemän oikaisuvaatimuksen, kumoaa ko. päätöksen ja palauttaa asian toimitusjohtajalle uudelleen käsiteltäväksi.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös

Toimitusjohtaja hylkäsi 23.11.2023, 50 §, hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija vaatii, että liikenneliikelaitoksen (HKL) johtokunta oikaisee edellä mainitun päätöksen ja suorittaa hakijalle oikaisuvaatimuksessa tarkemmin yksilöidyt vahingonkorvaukset.

Oikaisuvaatimuksen mukaan HKL on menetellyt huolimattomasti, eikä sen väite ko. alueen asianmukaisesta kunnossapidosta pidä paikkaansa. Vaatimuksen mukaan, jos liukkaudentorjuntaa on vahinkopäivänä 17.1.2022 alueella ylipäätään tehty, ainakaan liukkaudentorjunta ei ole ollut riittävää ja vällinneysiin olosuhteisiin nähden asianmukaista, sillä alue on ollut liukastumisen aikaan luminen, jäinen ja hiekoittamaton.

Korvausvaatimus koskee kivun, säryn ja tilapäisen haitan korvaamista (8.000,00 euroa), joista vahingonkärtsijä ei saa korvausta vakuutuslaitokselta työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) perusteella, sekä vahingonkärtsijän asianajokulujen korvaamista. Oikaisuvaatimuksessa on viitattu myös myöhemmin mahdollisesti esitettäviin vaatimuksiin pysyvistä kosmeettisesta haitasta sekä sellaisesta ansionmenetyksestä, jota ei korvata työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) perusteella. 1.4.2024 toimitetussa oikaisuvaatimuksen täydennyksessä on ilmoitettu pysyvän kosmeettisen haitan osalta vaaditun korvauksen määrän olevan 5.000,00 euroa sekä siihenastisten asianajokulujen määrän olevan 6.001,60 euroa (sis. alv 24%).

Oikaisuvaatimuksen tutkittavaksi ottaminen

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätöseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 19 §:n mukaan tavallista sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi turvasähköpostilla 27.11.2023. Oikaisuvaatimus HKL:lle on saapunut 13.12.2024 eli säädetyssä määräajassa.

Oikaisuvaatimusta on 1.4.2024 täydennetty pysyvän kosmeettisen haitan osalta vaaditun korvauksen määrällä sekä korvattavaksi vaadittujen asianajokulujen määrällä.

Korvausvelvollisuuden arviointi

HKL:n vahingonkorvausvelvollisuuden syntymistä arvioidaan vahingonkorvauslain (412/1974) vastuusäännösten sekä kunnossapitolain (669/1978) kunnossapidon laatutasoa määrittävien säännösten kautta. Vahingonkorvausvastuuta arvioidaan suhteessa ennen vahinkoa tehtyihin kunnossapitotoimenpiteisiin. Korvausvastuun edellytyksenä on, että kunnossapito on tehty virheellisesti tai huolimattomasti taikka ka-

dun kunnossapitoon kuuluvia tehtäviä on laiminlyöty, ja virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen, kuten jalankulun tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Kunnossapitolain mukaan kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea mm. suoritusaikaa sekä katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Vahinkopaikka sijaitsee Itäkeskuksen metroaseman yläpuolelle katutasoon rakennetussa linja-autoliikenteen terminaalissa, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) tuottaman bussiliikenteen silloisen linjan 550 laiturilla. Itäkeskuksen bussiterminaalin odotuslaiturit on osittain katettu. HKL:lle ilmoitettu tapaturman tapahtumapaikka on saattanut siten olla osin sääolosuhteilta suojassa.

HKL:n hallinnoimien metroasemien ja niiden yhteydessä sijaitsevien yleisten alueiden talvikunnossapidossa noudatetaan kohotettua hoitovalmiutta, jolloin kunnossapidosta vastaava urakoitsija hoitaa lumenpoiston ja liukkaudentorjunnan metron liikenteen käynnistymiseen mukaisesti ja tarpeen mukaan säätilan niin vaatiessa lumenpoistoa ja liukkaudentorjuntaa jatketaan läpi päivän.

Tiedot vahinkopaikalla tehdyistä kunnossapitotoimenpiteistä perustuvat kunnossapidosta vastaavalta saatuun selvitykseen, joka pohjautuu päiväkirjatietoihin. Vahinkopaikalla on tehty vahinkopäivänä 17.1.2022 lumenpoistoa ja liukkaudentorjuntaa kello 1-22 välisenä aikana niin, että ensimmäisenä hoidetaan metroasemat ja niiden laiturialueet. Lisäksi saadun selvityksen mukaan kunnossapitotoimien tarvetta on käyty tarkistamassa paikalla klo 6-14 välisenä aikana. Ennen vahinkopäivää alue on hiekoitettu edellisen kerran 15.1.2022.

Ilmatieteenlaitoksen mukaan Kumpulan mittausasemalla tehdyissä mittauksissa vahinkoa edeltävänä päivänä 16.1.2022 (edellisen hiekoituskerran jälkeen) on ollut vähäistä vesisadetta ja lämpötila on ollut aamun jälkeen 1-2 °C plussan puolella. Vahinkopäivänä on satanut räntää ja lunta klo 4–11 välisenä aikana, josta suurin osa klo 8-10 välillä ja joka kasvatti lumen syvyyttä noin 6 cm. Lämpötila on ollut plussan puolella aamuyöllä ja kääntynyt pakkaselle n. klo 9 aikoihin. Vahingon aikaan n.

09.04.2024

Asia/9

klo 14.40 lämpötila on ollut -3,2 °C. Vahinkohetkellä ei ole satanut lunta ja sää on ollut pilvetön.

Vahingonkärsijän mukaan vahinkopaikka on ollut peilikirkkaalla jäällä, jonka päälle oli satanut lunta, eikä aluetta ollut hiekoitettu.

Liukastumista edeltäviä sääolosuhteita voidaan pitää sellaisina, että liukkaudentorjunnasta on ollut tarpeen huolehtia vahinkopäivänä ennen liukastumista. Tehdyistä liukkaudentorjuntatoimenpiteistä tai niiden tarkemmista ajankohdista ei ole kuitenkaan saatu edellä kuvattua tarkempaa tietoa.

Huomioiden vallitseva oikeuskäytäntö, asiassa saatu selvitys sekä sääolosuhteet, ei tapahtumapäivältä alueen kunnossapitäjältä saatua näyttöä voida pitää riittävänä, jotta HKL pystyisi vapautumaan vahingonkorvausvastuusta. Koska HKL ei tapauksessa pysty osoittamaan huolehtineensa alueen riittävästä kunnossapidosta kyseisenä ajankohdana, sen katsotaan olevan korvausvelvollinen asiassa.

Asia palautetaan HKL:n toimitusjohtajalle uudelleen käsiteltäväksi niin, että asiaa uudelleen ratkaistaessa tulee huomioida tässä päätöksessä esitetyt perustelut korvausvelvollisuuden osalta sekä arvioida korvattavan vahingon määrä.

Toimivalta

Kuntalain 134 §:n mukaan oikaisuvaatimus kunnallisen liikelaitoksen johtokunnan sekä kunnallisen liikelaitoksen johtokunnan alaisen viranomaisen päätöksestä tehdään asianomaiselle kunnallisen liikelaitoksen johtokunnalle.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Liikenneliikelaitos Toimitusjohtaja 24.11.2023 § 50

09.04.2024

Asia/9

HEL 2023-001220 T 03 01 00

Päätös

Toimitusjohtaja hylkäsi hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakijan esittämät vaatimukset ja perusteet

Hakija on 16.10.2023 toimittanut liikenneliikelaitokselle (HKL) vahingonkorvausvaatimuksen liukastumisvahingossa. Vaatimuksen mukaan vahingonkärsijä on liukastunut 17.1.2022 noin klo 14.40 Itäkeskuksen bussiterminaalissa bussilinja 550:n odotuslaiturilla olleessa jäisessä kohdassa. Vaatimuksen mukaan vahingon sattuessa oli pakkassää, vahinkopaikalla oli lunta ja jäätä eikä aluetta ollut hiekoitettu.

Hakija ei ole yksilöinyt vaatimansa vahingonkorvauksen määrää.

Sovellettavat säännökset

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen, kuten jalankulun tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Kunnossapitolain mukaan kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea mm. suoritusaikaa sekä katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta.

Kadun kunnossapitovelvollinen vapautuu vahingonkorvausvastuustaan osoittamalla, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti tai että valinneet olosuhteet ovat tehneet kunnossapitotyöt hyödyttömiksi tai että kunnossapidosta huolehtiminen olisi vahinkohetken olosuhteissa ollut ylivoimaista.

Jos vahingon kärsineen puolelta on myötävaikutettu vahinkoon tai jos muu vahingon aiheuttaneeseen tekoon kuulumaton seikka on myös ollut vahingon syynä, voidaan vahingonkorvausta kohtuuden mukaan sovitella tai evätä kokonaan.

Tiedot vahinkopaikasta ja säätilasta

Helsingissä Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen (HKL) kunnossapitovastuulla ovat metroasemat sekä niiden yhteydessä sijaitsevia alueita, kuten Itäkeskuksen bussiterminaali.

HKL:n hallinnoimien metroasemien ja niiden yhteydessä sijaitsevien yleisten alueiden talvikunnossapidossa noudatetaan kohotettua hoitovalmiutta, jolloin kunnossapidosta vastaava urakoitsija hoitaa lumenpoiston ja liukkaudentorjunnan metron liikenteen käynnistymiseen mukaisesti ja tarpeen mukaan säätilan niin vaatiessa lumenpoistoa ja liukkaudentorjuntaa jatketaan läpi päivän.

Ilmatieteenlaitoksen mukaan Kumpulan mittausasemalla tehdyissä mittauksissa vahinkopäivänä lämpötila on vaihdellut 1,3 °C ja -4,3 °C asteen välillä. Vahingon aikaan lämpötila on ollut -3,2 °C. Vahinkohetkellä ei ole satanut lunta ja sää on ollut pilvetön. Vahinkopäivänä on satanut räntää ja lunta klo 3–8 välisenä aikana, joka kasvatti lumen syvyyttä noin 6 cm, mikä vastaa vedeksi muutettuna 3,1 millimetriä vettä. Vahinkopäivän jälkeen sateita on mitattu vasta vahingon jälkeen.

Itäkeskuksen bussiterminaalin odotuslaiturit on osittain katettu. HKL:lle ilmoitettu tapaturman tapahtumapaikka on saattanut siten olla osin sääolosuhteilta suojassa.

Kaupungin palautejärjestelmään ei ole tullut palautteita vahinkopaikan liukkaudesta tai muista kunnossapitotarpeista ennen vahinkotapahtumaa. Kaupungille ei ole esitetty kyseisestä vahinkopaikasta muita vahingonkorvausvaatimuksia.

HKL on vastaanottanut kunnossapidosta vastaavalta urakoitsijalta selvityksen suoritetuista kunnossapitotoimenpiteistä vahinkopaikalla vahinkopäivänä ja sitä edeltävinä päivinä.

Tapahtumapaikka oli hiekoitettu ennen vahinkopäivää edellisen kerran 15.1.2022.

Vahinkopäivänä 17.1.2022 lumisade oli edellä mainittujen tietojen perusteella loppunut aamulla noin klo 8, ja liukastuminen on tapahtunut noin klo 14.40. Saadun selvityksen mukaan vahinkopäivänä lumenpoisto ja liukkaudentorjunta aloitettiin alueen metroasemilla kello 1 ja jatkettiin aina kello 22 asti.

Vallitsevan oikeuskäytännön mukaisesti ja asiassa saatujen selvitysten perusteella vahinkoaikaan vallinneet sääolot ja suoritettujen kunnossapidon toimenpiteet huomioiden HKL katsoo toimineensa huolellisesti ja

09.04.2024

Asia/9

kunnossapitolain mukaisesti. Näin ollen HKL ei ole laiminlyönyt kunnossapitolain mukaisia tehtäviään, eikä ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §, 14 §

Toimivalta

Vahingonkorvauksista päättäminen kuuluu hallintosäännön 11 luvun 2 § 1 kohdan mukaiseen liikelaitoksen toimitusjohtajan yleistoimivaltaan.

Kaupunkiympäristön toimiala Liikenneliikelaitos Toimitusjohtaja
23.11.2023 § 49

Kaupunkiympäristön toimiala Liikenneliikelaitos Toimitusjohtaja
16.03.2023 § 7

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi